

Art. 142. Amendement van den heer DE BRUYN KOPS (n°. 16).

[18. 30.]

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET. *Nota van wijzigingen.*

Art. 14.

Om tot leeraar aan een gymnasium benoemd te kunnen worden, wordt gevorderd, behalve een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, afgegeven door het hoofd van het bestuur der gemeente of gemeenten, waar men gedurende de twee laatste jaren heeft gewoond;

a. voor de grieksche en latijnsche talen en letterkunde de graad van docter in de klassieke letterkunde;

b. voor de nederlandsche taal- en letterkunde de graad van docter in de nederlandsche letterkunde;

c. voor de fransche, hoogduitsche en engelsche talen het bezit eener acte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in die vakken;

d. voor de geschiedenis de graad van docter in de klassieke letterkunde of die van docter in de nederlandsche letterkunde;

e. voor de aardrijkskunde de graad van docter in de nederlandsche letterkunde;

f. voor de wiskunde en de natuurkunde de graad van docter in de wis-, natuur- en sterrekunde;

g. voor de scheikunde de graad van docter in de scheikunde;

h. voor de natuurlijke historie de graad van docter in de aard- en delfstofkunde of die van docter in de plant- en dierkunde;

i. voor de Hebreeuwsche taal- en letterkunde de graad van docter in de semitische letterkunde.

Tot het geven van dit onderwijs zijn ook benoembaar de Nederlandsch Israëlitische en Portugeesch Israëlitische godgeleerden van den eersten en tweeden rang en godsdienstonderwijzers van den hoogsten en middelsten rang;

k. voor de gymnastiek het bezit eener acte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in dat vak.

Tot het geven van het onderwijs, hierboven vermeld onder a, b, e, f, g, h en i, zijn ook benoembaar zij, die voldaan hebben:

voor a aan het examen vermeld in art. 103;

" b " " " " " " 107;

" e " " " " " " " 107;

" f " " " " " " " 94

" g " " " " " " " 94;

" h " " " " " " " 98;

" i " " " " " " " 105;

Tot het geven van het onderwijs, hierboven vermeld onder b, d, e, f, g en h zijn ook benoembaar zij, die in het bezit zijn van akten van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in die vakken aan eene hoogere burgerschool met vijfjarigen cursus.

Voor de rectoren en conrectoren, met uitzondering der conrectoren van progymnasia, wordt de graad van docter gevorderd.

112 bis.

Zij, die gedurende den loop hunner universitaire studien van studievak veranderen en examens wenschen af te leggen in eene andere faculteit dan die, waarvoor zij ingevolge art. 10 of 11, het getuigschrift verwerven, zijn

verplicht, naar gelang hunner studien, aan de faculteit der letteren of aan die der wis- en natuurkunde de bewijzen te geven, dat zij voldoende kennis bezitten van hetgeen, waarin zij bij het verkrijgen van het getuigschrift niet zijn geëxamineerd.

[18. 31.]

VOORGESTELDE AMENDEMENTEN.

De heer GODEFROI heeft, als sub-amendement op het amendement van de heeren KAPPEYNE VAN DE COPPELLO C. S., strekkende om in het wets-ontwerp een nieuw art. 32 a op te nemen, voorgesteld om de redactie daarvan aldus te doen luiden:

Art. 32 a.

Aan de gemeente Amsterdam wordt toegestaan het Athenaeum Illustre tot universiteit in te rigten, mits deze voldoe aan al de eischen, bij de wet ten opzichte van den omvang van het onderwijs, de promotien, de examina en de toelating daartoe voor de Rijksuniversiteiten gesteld en bovendien de aanstelling der hoogleeraren aan Onze bekrachtiging worde onderworpen.

Bij voldoening aan de genoemde eischen heeft deze universiteit ten aanzien van de door haar te verleenen doctorale graden en af te nemen examina gelijke regten, als de Rijksuniversiteiten.

De heeren KAPPEYNE VAN DE COPPELLO C. S. hebben in de zitting van den 17den Maart verklaard dit sub-amendement over te nemen, zoodat de voorgestelde redactie in de plaats treedt van hun amendement, voorkomende op n°. 27 der gedrukte stukken.

De heer CORVER HOOFT heeft in de zitting van 17 Maart verklaard, de amendementen, voorgesteld door de Commissie van Rapporteurs, strekkende tot het brengen eener wijziging in art. 30 van het wets-ontwerp en tot inlating van de nieuwe artt. 30 a, 30 b en 30 c, voorkomende op bladz. 2 en 3 van n°. 2 der gedrukte stukken, welke amendementen door die Commissie waren ingetrokken, als de zijne over te nemen en dus op nieuw voor te stellen.

[18. 32.]

ONTWERP VAN WET, voor zoover het tot op 17 Maart 1876 was aangenomen.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat volgens art. 194 der Grondwet het hooger onderwijs moet worden geregeld door de wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

TITEL I.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1.

Hooger onderwijs omvat de vorming en voorbereiding tot zelfstandige beoefening der wetenschappen en tot het bekleeden van maatschappelijke betrekkingen, waarvoor eene wetenschappelijke opleiding vereischt wordt.

Art. 2.

De scholen van hooger onderwijs worden onderscheiden in openbare en bijzondere.

Openbare scholen zijn die, opgericht en onderhouden door gemeenten en het Rijk, afzonderlijk of gezamenlijk; de overige zijn bijzondere scholen.

Art. 3.

Tot het geven van hooger onderwijs aan gemeentelijke of bijzondere scholen, behoeven vreemdelingen Onze vergunning.

TITEL II.**VAN HET OPENBAAR HOOGER ONDERWIJS.****Art. 4.**

(De behandeling uitgesteld tot na de door den heer Corver Hooft overgenomen amendementen van de Commissie van Rapporteurs tot invoeging van drie nieuwe artikelen: art. 30 a—c.)

Openbaar hooger onderwijs wordt gegeven in:

- gymnasia;
- athenaea;
- universiteiten.

HOOFDSTUK I.**VAN DE GYMNASIA.****§ 1. Van de scholen.****Art. 5.**

Gymnasia zijn instellingen, voorbereidend tot universitair onderwijs.

Aan de gymnasia wordt onderwijs gegeven in:

- a. de grieksche taal en letterkunde;
- b. de latijnsche taal en letterkunde;
- c. de nederlandsche taal en letterkunde;
- d. de fransche taal;
- e. de hoogduitsche taal;
- f. de engelsche taal;
- g. de geschiedenis;
- h. de aardrijkskunde;
- i. de wiskunde;
- k. de natuurkunde;
- l. de scheikunde;
- m. de natuurlijke historie;

Aan de gymnasia kan ook onderwijs gegeven worden in:

- n. de hebreuwsche taal;
- o. de gymnastiek.

Art. 6.

In elke gemeente, waar de bevolking twintig duizend zielen te boven gaat, wordt door het gemeentebestuur een gymnasium opgericht of naar de voorschriften dezer wet ingerigt en in stand gehouden.

In andere gemeenten kan een gymnasium opgericht worden. Mogt in eene gemeente van boven twintig duizend zielen op bezoek van een gymnasium weinig te rekenen zijn, dan kan zoodanige gemeente door Ons van het voorschrift der eerste zinsnede van dit artikel vrijgesteld worden.

Art. 7.

Het onderwijs aan de gymnasia wordt gegeven in eenen zesjarigen cursus, in overeenstemming met een leerplan, door Ons bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur

vastgesteld, regelende den omvang van het onderwijs, in art. 5 genoemd, en de wijze, waarop het over de verschillende jaren van den cursus moet worden verdeeld.

Dit leerplan wordt zoo ingerigt, dat het na het vijfde jaar splitsing toelaat tusschen de leerlingen die gedurende het laatste jaar van den cursus voortgezet onderwijs hoofdzakelijk in de letterkundige en die dit hoofdzakelijk in de wis- en natuurkundige vakken verlangen te genieten:

Het staat aan de besturen van gemeenten, waar de bevolking minder dan twintig duizend zielen bedraagt, en, met Onze toestemming, aan die der in het eerste lid van art. 6 bedoelde gemeenten vrij den zesjarigen cursus met twee jaren te verminderen. In dat geval moet het onderwijs in het eerste studiejaar van den verkorten cursus overeenstemmen met dat in het eerste studiejaar van den zesjarigen cursus, en zoo elk volgend jaar. De gymnasia met aldus verkorten cursus dragen den naam van *pro-gymnasia*.

Art. 8.

Aan de gemeenten kan ten behoeve van hare gymnasia uit 's Rijks kas subsidie worden verleend.

De gemeenten, dusverre in het genot van Rijks-subsidie ten behoeve harer latijnsche scholen of gymnasia, blijven in dat genot, voor zooveel die instellingen aan de vereischten dezer wet voldoen.

Art. 9.

Om als leerling aan een gymnasium te worden toegelaten, wordt het afleggen van een examen gevorderd.

Dit examen afgenomen door een of meer leeraren onder toezigt van curatoren, betreft voor de toelating tot het eerste studiejaar: het lezen, schrijven, rekenen, de beginselen der Nederlandsche taal, der aardrijkskunde en der geschiedenis.

Voor de toelating tot een hooger studiejaar betreft het examen hetgeen in het voorgaande studiejaar is onderwezen aan het gymnasium, tot hetwelk de toelating wordt verlangd.

Geen leerling van een gymnasium wordt tot een hooger studiejaar bevorderd dan ten gevolge van een bij het einde van het studiejaar door leeraren onder toezigt van curatoren te houden overgangsexamen, waaruit blijkt dat hij voldoende kundigheden bezit om het onderwijs in dat studiejaar te kunnen bijwonen.

Bij verschil van gevoelen tusschen leeraren en curatoren omtrent den uitslag van een examen beslist het collegie van curatoren.

Art. 10 (oud 9 bis).

Al hetgeen de toelating tot de gymnasia, de verplichtingen van den rector en de leeraren, de regeling van het onderwijs en de vacantien betreft, wordt, voor zooverre het niet door deze wet is beslist, door den gemeenteraad geregeld.

Art. 11 (oud 10).

Aan de leerlingen der gymnasia, met zesjarigen cursus, die het onderwijs tot aan het einde hebben bijgewoond, wordt eenmaal 's jaars gelegenheid gegeven, om, ten gevolge van een mondeling en schriftelijk examen, een getuigschrift te verkrijgen, dat zij bekwaam zijn tot de studie aan eene universiteit over te gaan in de faculteit in het getuigschrift vermeld.

Deze examens, voor zoo verre zij mondeling zijn, in het openbaar te houden, worden afgenomen door de leeraren van het gymnasium, ten overstaan van een of meer gecommitteerden, door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken aan te wijzen. Bij verschil van gevoelen tusschen de leeraren en den gecommitteerde of de gecommitteerden omtrent het verlenen van het getuigschrift, beslissen laatstgenoemde.

Het programma van deze examens wordt door Ons bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur vastgesteld.

Art. 12 (oud 11).

Aan alle anderen dan de bij art. 11 (oud 10) vermelde, wordt eenmaal 's jaars gelegenheid gegeven om, hetzij door deelneming aan de daar bedoelde eindexamens bij een

gymnasium te hunner keuze, hetzij ten gevolge van gelijk examen als in dat artikel, bij eene door Ons te benoemen commissie, gelijk getuigschrift te verkrijgen.

De tijd en de plaats der vergaderingen dezer commissie worden door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken bepaald. Hare leden genieten uit 's Rijks kas vergoeding voor reis- en verblijfkosten, benevens vacatiegelden.

Art. 13 (oud 11bis).

Zij, die het eindexamen van de hoogere burgerscholen met vijfjarigen cursus of het examen A, bedoeld bij art. 59 der wet van 2 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 50) met goed gevolg hebben afgelegd, worden bij de in de artt. 11 en 12 (oud 10 en 11) omschreven examens alleen geëxamineerd in de vakken, waarin zij bij het door hen afgelegd examen niet zijn geëxamineerd.

Bij maatregel van inwendig bestuur wordt door Ons bepaald, van welke vakken zij, die andere van Staatswege ingestelde en gedeeltelijk dezelfde vakken omvattende examens met goed gevolg hebben afgelegd, bij de in artt. 11 en 12 (oud 10 en 11) omschreven examens zullen zijn vrijgesteld.

§ 2. Van de onderwijzers.

Art. 14 (oud 12).

De onderwijzers aan de gymnasia dragen den titel van leeraar.

Aan het hoofd van elk gymnasium is een der leeraren geplaatst, die den titel draagt van rector.

Een der leeraren wordt aangewezen om den rector bij verhindering te vervangen; hij draagt den titel van corrector.

Art. 15 (oud 13).

Het getal der leeraren voor de gymnasia, alsmede het bedrag hunner jaarwedden, wordt door den gemeenteraad vastgesteld.

De besluiten van den gemeenteraad, daartoe betrekkelijk, worden voor de scholen, tot wier oprigting de gemeenten krachtens deze wet verplicht zijn, aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten, voor die, welke door het Rijk worden gesubsidieerd, aan de goedkeuring van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken onderworpen.

Art. 16 (oud 14)

(De behandeling uitgesteld tot na hoofdstuk IV.)

Om tot leeraar aan een gymnasium benoemd te kunnen worden, wordt gevorderd, behalve een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, afgegeven door het hoofd van het bestuur der gemeente of gemeenten, waar men gedurende de twee laatste jaren heeft gewoond:

a. voor de grieksche en latijnsche talen en letterkunde de graad van doctor in de klassieke letterkunde;

b. voor de nederlandsche taal en letterkunde de graad van doctor in de nederlandsche letterkunde;

c. voor de fransche, hoogduitsche en engelsche talen het bezit eener acte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in die vakken;

d. voor de geschiedenis de graad van doctor in de klassieke letterkunde of die van doctor in de nederlandsche letterkunde;

e. voor de aardrijkskunde de graad van doctor in de nederlandsche letterkunde;

f. voor de wiskunde en de natuurkunde de graad van doctor in de wis-, natuur- en sterrekunde;

g. voor de scheikunde de graad van doctor in de scheikunde;

h. voor de natuurlijke historie de graad van doctor in de aard- en delfstofkunde of die van doctor in de plant- en dierkunde;

i. voor de hebreuwsche taal en letterkunde de graad van doctor in de semitische letterkunde.

Tot het geven van dit onderwijs zijn ook benoembaar de Nederlandsch Israëlitische en Portugeesch Israëlitische godgeleerden van den eersten en tweeden rang en godsdienst-onderwijzers van den hoogsten en middelsten rang.

k. voor de gymnastiek het bezit eener acte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in dat vak.

Tot het geven van het onderwijs, hierboven vermeld onder a, b, e, f, g, h en i, zijn ook benoembaar zij, die voldaan hebben:

voor a aan het examen vermeld in art. 103,	
" b " " " " " " " 107,	
" e " " " " " " " 107,	
" f " " " " " " " 94,	
" g " " " " " " " 94,	
" h " " " " " " " 98,	
" i " " " " " " " 105,	

Tot het geven van het onderwijs, hierboven vermeld onder b, d, e, f, g en h zijn ook benoembaar zij, die in het bezit zijn van acten van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in die vakken aan eene hoogere burgerschool met vijfjarigen cursus.

Voor de rectoren en correctoren, met uitzondering der correctoren van progymnasia, wordt de graad van doctor gevorderd.

Art. 17 (oud 15).

De leeraren der gymnasia worden benoemd door den gemeenteraad, die vooraf eene aanbevelingslijst van benoembaren ontvangt, door curatoren, na verhoor van den inspecteur, wiens advies aan den gemeenteraad wordt overgelegd, opgemaakt.

Zij kunnen door burgemeester en wethouders worden geschorst. Deze geven zoo spoedig mogelijk rekenschap van hun besluit aan den gemeenteraad.

Zij worden ontslagen door den gemeenteraad, burgemeester en wethouders en den inspecteur gehoord.

Is schorsing naar inzien van den inspecteur noodig, en zijn burgemeester en wethouders nalatig of weigerachtig daartoe over te gaan, dan kan de schorsing door Gedeputeerde Staten geschieden.

Is ontslag naar inzien van burgemeester en wethouders of van den inspecteur noodig, en is de gemeenteraad nalatig of weigerachtig daartoe over te gaan, dan kan het ontslag door Gedeputeerde Staten geschieden.

Art. 18 (oud 16).

De schorsing van een leeraar geschiedt hoogstens voor drie maanden.

Het besluit tot schorsing bepaalt, of zij geschiedt met behoud, dan wel met gedeeltelijk of geheel verlies der bezoldiging.

Schorsing of ontslag wordt niet uitgesproken dan nadat de belanghebbende is gehoord of opgeroepen.

Art. 19 (oud 17).

Van de besluiten, krachtens art. 15 (oud 13), 2de lid, en art. 17 en 18 (oud 15 en 16) door Gedeputeerde Staten genomen, kan bij Ons in beroep worden gekomen door den belanghebbende en, voor zoo ver ieder in het ongelijk is gesteld, door burgemeester en wethouders, den gemeenteraad en den inspecteur.

Art. 20 (oud 18).

Aan leeraren der gymnasia, tot wier oprigting de gemeenten verplicht zijn, wordt ten laste van den Staat pensioen verleend in de gevallen, naar de regelen en onder de voorwaarden, voor burgerlijke ambtenaren bij de wet vastgesteld of nader vast te stellen, een en ander overeenkomstig de bijzondere bepalingen, in dit en de drie volgende artikelen vervat.

Voor de toepassing dier regelen worden de genoemde leeraren als burgerlijke ambtenaren beschouwd. Zij be-

hooren tot de deelhebbenden in het voor die ambtenaren bij de eerste afdeeling der wet betreffende de burgerlijke pensioenen, laatstelijk gewijzigd bij die van 21 Mei 1873 (*Staatsblad* n°. 64), ingesteld pensioenfonds.

Art. 21 (*oud* 19).

De bijdragen, ingevolge het voorgaande artikel door de leeraren verschuldigd, worden door de zorg der gemeentebesturen geïnd en aan het Rijk verantwoord.

Art. 22 (*oud* 20).

Van de pensioenen, die ingevolge art. 20 (*oud* 18) dezer wet aan leeraren worden toegekend, wordt alleen dat gedeelte ten laste van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren gebragt, waarvoor het fonds bijdragen heeft genoten. Het overige gedeelte komt ten laste van het hoofdstuk der Staatsbegrooting, waaruit kosten voor het openbaar onderwijs worden gekweten.

Deze splitsing valt niet onder het verbod, vervat in art. 29 der wet betreffende de burgerlijke pensioenen.

Art. 23 (*oud* 21).

Door de gemeente, uit welke krachtens deze wet leeraren van gymnasia worden gepensioneerd, wordt aan den Staat vergoed de helft van het pensioensbedrag, hetwelk ingevolge het voorgaande artikel ten laste der Staatsbegrooting wordt gebragt.

§ 3. *Van de kosten.*

Art. 24 (*oud* 22).

Ter tegemoetkoming in de kosten der gymnasia kan van iederen leerling eene bijdrage gevorderd worden, die echter het bedrag van f 100 's jaars voor den geheelen cursus niet te boven gaat.

Het invoeren, wijzigen en afschaffen van deze bijdrage geschiedt met inachtneming van de artt. 232—236 der wet van 29 Junij 1851 (*Staatsblad* n°. 85). De invordering wordt geregeld door eene plaatselijke verordening, overeenkomstig de bepalingen van de artt. 258—262 dier wet.

§ 4. *Van het bestuur en het toezigt.*

Art. 25 (*oud* 23).

Bij elk gymnasium is een collegie van curatoren, door den gemeenteraad benoemd.

Aan dit collegie wordt jaarlijks uit de gemeentekas eene som voor bureaustkosten toegelegd.

Art. 26 (*oud* 24).

Het collegie van curatoren zorgt voor de getrouwe nakoming dezer wet en van alle krachtens haar uitgevaardigde verordeningen.

Het deelt den inspecteur de belangrijke veranderingen mede, die in het gymnasium hebben plaats gehad en doet aan het gemeentebestuur de voorstellen, die het in het belang der instelling noodzakelijk acht.

Het doet jaarlijks vóór 1 Maart aan den gemeenteraad een beredeneerd verslag omtrent den toestand van het gymnasium in het vorig jaar, en vóór 1 September aan den inspecteur gelijk verslag over het afgelopen studiejaar.

Art. 27 (*oud* 25).

Het toezigt op de gymnasia is, onder het oppertoezigt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, opgedragen aan een of meer inspecteurs.

De inspecteurs worden door Ons benoemd en ontslagen. Zij genieten uit 's Rijks kas eene jaarwedde, benevens vergoeding voor reis- en verblijfkosten. Zij bekleeden geen ambten of bedieningen zonder Onze toestemming.

Art. 28 (*oud* 26).

De inspecteurs leggen, bij de aanvaarding hunner betrekking, in handen van Onzen Minister van Binnen-

landsche Zaken, den eed of de belofte af, dat zij haar naar behooren en trouw zullen waarnemen.

Art. 29 (*oud* 27).

De inspecteurs zijn bevoegd van de overtredingen dezer wet en van alle krachtens haar uitgevaardigde verordeningen, voor zoo veel de gymnasia betreft, proces-verbaal op te maken.

Art. 30 (*oud* 28).

De inspecteurs hebben den vrijen toegang tot alle gymnasia onder hun toezigt geplaatst. De curatoren en rectoren zijn gehouden hun de verlangde inlichtingen te geven omtrent de school en het onderwijs. Weigering van toegang of inlichting wordt gestraft met eene boete van f 25, en bij herhaling van f 50; in het laatste geval met of zonder gevangenisstraf van een tot drie dagen.

Curatoren zijn hoofdelijk voor het geheel der gezamenlijk opgelegde boeten aansprakelijk.

Tegen den curator, die bewijst het zijne te hebben gedaan om aan het voorschrift gevolg te geven, wordt geen veroordeeling uitgesproken.

Art. 31 (*oud* 29).

De inspecteurs zorgen door bezoek bekend te blijven met de gymnasia onder hun toezigt geplaatst; zij trachten door overleg met de gemeentebesturen, de curatoren en de rectoren den bloei der gymnasia te bevorderen; zij lichten de Regering voor omtrent alle onderwerpen waarover hun berigt wordt gevraagd en doen aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken de noodige voorstellen.

Zij doen jaarlijks vóór 1 November aan Onzen voornoemden Minister een beredeneerd verslag omtrent den toestand van het onderwijs bij de gymnasia onder hun toezigt geplaatst.

HOOFDSTUK II.

(De behandeling van dit hoofdstuk uitgesteld tot na het amendement van den heer KAPPEYNE VAN DE COPPELLO c. s. betrekkelijk een nieuw artikel: art. 32a.)

VAN DE ATHENAEA.

Art. 30 (*oud*).

Athenaea zijn gemeentelijke instellingen van universitair onderwijs. De bepaling der vakken daar te onderwijzen, de regeling en omvang van het onderwijs, de wijze van aanstelling der docenten, van bestrijding der kosten, benevens al hetgeen eene behoorlijke inrigting verder vereischt, worden aan de gemeenten, door welke athenaea zijn of worden opgerigt, overgelaten.

De besluiten der gemeenteraden over deze onderwerpen worden aan Ons medegedeeld en niet ten uitvoer gelegd, vóór dat gebleken is dat daartegen geen bedenking bestaat. Dit laatste wordt geacht het geval te zijn indien, binnen twee maanden na ontvangst der besluiten, door Ons niet is beslist.

Art. 31 (*oud*).

Het bestuur der gemeente, waar een athenaeum gevestigd is, doet jaarlijks vóór 1 September aan onzen Minister van Binnenlandsche Zaken een beredeneerd verslag omtrent den toestand der instelling in het afgelopen studiejaar.

HOOFDSTUK III.

VAN DE UNIVERSITEITEN.

§ 1. *Van het onderwijs.*

Art. 32 (*oud*).

Er zijn drie Rijks-universiteiten, gevestigd te Leiden, te Utrecht en te Groningen.